

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši šteč. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek

: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvo pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Svetovna vojna.

Boji v Srbiji.

Belgrad zopet v srbskih rokah. Pri Milanovcu so nastopili Srbi s tako silo, da so se morali naši umakniti. Posledica tega je bila tudi, da je avstrijska vojska izpraznila Belgrad. To se je moralo zgoditi iz vojaških ozirov. Nemški listi poročajo o bojih v Srbiji nastopno: „Srbija je dežela, ki je za boje silno težavna. Gorata in divja pokrajina se da primerjati s Švico. Vsak korak naprej se mora kupiti z najhujšim napenjanjem moči. Razen tega so Srbi izvrstni vojaki, ki se ne vdajo na noben način. Junaški so in se bojujejo s pogumom obupnosti. V strokovnjaških krogih se niso nikdar udajali iluziji, da bo boj s Srbijo lahka igrača. Le strategična spretnost in elastična, nagla premikanja čet so v stanu omogočiti stalne uspehe, ki ne smejo izostati in ne bodo izostali.“

Rusija je darovala Srbiji ladji „Sv. Jurij“ in „Srbija“, to sta trgovski ladji, ki sta pa oboroženi s topovi. Stražili sta doslej ladje, ki so vozile Srbiji strelivo.

Avstrijci in Nemci proti Rusiji.

Gališki deželni šolski svet se je preselil iz Biale v Tešin v Šleziji. C. kr. ravnateljstvo državnih železnic je pa iz Tešina premeščeno v Brno na Moravskem.

Naše čete so zasedle v Karpatih važen prelaz Dukla, preko katerega je moral sovražnik bežati. Na svojem nevzdržnem prodiranju čez Karpate proti severu so vjele 12. in 13. decembra 9000 Rusov in osvojile 10 sovražnikovih strojnih pušk. Na rusko-poljskem bojišču so tudi nemške čete napredovale.

V Zemplinskem komitatu na Ogrskem ni več Rusov. Ökermeszö ima že našo civilno upravo, v Marmaros-Szigetu so vse trgovine odprte. V saroški komitat so se vrnili učitelji, ki so bili pobegnili. V zgornji dolini Nadvornske Bistrice je bil napad Rusov odbit. Naši so dobili zopet prehode čez Karpate. Le v dolino reke Latorče proti Munkaču so zopet vdrla Rusi, a so jih naše čete šle izganjat. V južni Bukovini segajo Rusi do doline reke Sučave.

Vjeličko so naši Rusom vzeli. Imeli so jo Rusi v svoji oblasti osem dni. Bilo je ondi okoli 1000 ruskih konjenikov, ki so vso Vjeličko izropali. Železne blagajne po trgovinah so Rusi razbili. Hiše, na katerih so bili kipi Matere božje, so ostale nedotaknjene.

Dne 12. decembra je bilo južno rusko krilo pri Limanovi tepeno in primorano, da se je umaknilo. Limanova leži južno od Bohnije ob železnici, ki drži iz Novega Sandeca proti zapadu. Naši so podili Ruse nazaj in so še isti dan zasedli zopet Novi Sandec, Gribov, Gorlice in Žmigrod. Dne 14. decembra so naši dosegli črto Jaslo—Rajbrot, severno od Limanove. Vsega skupaj so naši vjeli tu 31.000 Rusov. Proti severu so Rusi do dne 15. decembra še vzdrževali črto Rajbrot, Njepovomice, Volbrom, Novoradomsk in Petrokov.

Dne 16. decembra so se Rusi umikali v Galicijo proti severu, proč od Karpatov. Upirale so se našim večje ruske čete pri Lisku, Krosnu,

Jaslu in v dolini Biale. V dolini reke Dunajca, ki teče mimo Sandeca, je prišla naša armada do Zakličina in vzela tudi Bohnijo.

Posadka v Premišlu je napravila zopet večji izpad, pri katerem se je odlikovala ogrska pehota. Vzela je Rusom neko opirališče, ki je bilo zavarovano z žicami, in uplenila nekaj strojnih pušk.

V Galiciji je namesto Rennenkampfa zopet Radko Dimitrijevič poveljnik. General Ruskij, poveljnik ruskih čet ob Visli, je obolodel na griži.

Na rusko-romunski meji so opazili dne 15. decembra 2 ruska armadna zbora, o katerih se ne ve, kam sta namenjena.

Na Poljskem so se ruske armade morale umakniti. Tudi prebivalstvo se umika. V Varšavo je prišlo nad 70.000 beguncev iz vseh delov Poljske. Tako se je moral seliti poljski narod v Galicijo proti zapadu in na Poljskem proti vzhodu.

V severni Poljski so zasedli Rusi utrjene postojanke pri Mjazgi. Okoli Loviča se boji še vedno nadaljujejo. Nemci so razdejali vse tiste železnice, kjer so zasedli kraje. Železniški promet je nemogoč, ker so tudi delavnice razdrte. Najhuje je pokončana proga Lovič—Łódź, kjer so mostovi razrušeni, tračnice in pragovi pa odstranjeni. Samo na radomskem kolodvoru znaša škoda 4 milijone rubljev.

Iz Soldave je bila dne 14. decembra neka nemška kolona prodrla čez Mlavo proti Cjehanovu. Ko je pa začutila premočnega sovražnika, se je vrnila na svojo staro postojanko v vzhodni Prusiji. Vreme je ondi zelo neugodno.

V vzhodni Prusiji, v severnem delu, boji mirujejo.

Na severnem Poljskem so vzeli Nemci Rusom več močnih opirališč in 4 strojne puške ter vjeli 300 Rusov. Čenstohova Rusi ne napadajo več.

Pri Loviču napadajo Nemci neprenehoma Ruse.

Nemčija v bojih na zapadu.

Angleška armada je meseca novembra dobila velika ojačenja in je sedaj močnejša, kakor je bila v začetku vojne. Belgijska armada ima šest divizij. Divizije indijske so se izvežbale po evropskem načinu.

Pri obstreljevanju Reimsa in Fournesa se rabijo poleg nemških tudi avstro-ogrske motorske baterije.

Dne 9. t. m. je angleško brodovje silovito obstreljevalo Flandernsko obrežje, ker je hotelo preprečiti prodiranje Nemcev proti Nieuportu.

Generalni major pl. Meyer, iz bavarske armade, se je ravno hotel odpeljati z avtomobilom, pa ga je zadela pšica, katero je iz velike višine vrغل nanj neki francoski letalec. Pšica je prodrla čelado in se mu je tako globoko zadrila v glavo, da je bil na mestu mrtev.

Dne 15. decembra so pri Ypernu ves dan grimeli topovi. Razvila se je huda bitka, ker so zavezniki napravili naskok na Nemce. Francozi so imeli v bojih pri Ypernu in Armentieresu zelo velike izgube, ker so metali Nemci nanje ročne granate. Francozi so napadli Nemce z bajoneti. Svet med obema nasprotnikoma je bil pokrit z mrličji in ranjenci.

Mesto Antwerpen plačuje Nemcem vsak teden 3 in pol milijona vojne kontribucije.

Nemci obstreljujejo z največjimi topovi Nieuport, čigar predmestje gori. Pričel se je že tudi napad Nemcev na Calais.

Rusija — Turčija.

Turška bojna ladja „Messudije“ je dobila luknjo in se je potopila, moštvo se je rešilo. Angleži trdijo, da je ladjo Messudije, ki je imela 600 mož posadke, v Dardanelah potopil angleški podmorski čoln. Ladja je bila oborožena s 40 topovi.

Na Kavkazu so dne 13. t. m. napadli Rusi turško desno krilo, pa so bili zavrženi. Na meji vilajeta Van, so pa Turki napadli Ruse in jim vzeli v naskoku več opirališč. Pri Urmijem jezera v Perziji so Turki in Perzi napadli polk kozakov in ga pobili. Rusi so imeli 40 mrtvih in več ranjenih. Na bregu jezera so vzeli Turki Rusom tudi ladjo s strelivom.

Pomorska bitka pri Falklandskih otokih.

Nemško vojno brodovje, ki je bilo takrat, ko se je vojna pričela, v vzhodni Aziji, se ni moglo vrniti domov. Plulo je semtertja po morju in sovražnikom delalo škodo, kolikor je je moglo. Angleže je bilo že sram, da nemških ladij niso mogli ugnati. Zato so spravili skupaj celo vrsto ladij, ki so preganjale nemške ladje. Dne 8. decembra so jih zasačili pri Falklandskih otokih pri Južni Ameriki. Nemške ladje so se precej postavile na boj. Trajal je boj več ur. Potopile so se velike nemške križarice „Scharnhorst“ in „Gneisenau“, vsaka je imela po 764 mož, in „Leipzig“, ki je imela 297 mož posadke. Dve nemški ladji s premogom so dobili Angleži v pest. Ušla je križarica „Dresden“, a „Nürnberg“, ki je imela na krovu 322 mož, so Angleži vjeli in potopili. Poveljnik angleških ladij je bil admiral Sturdee, načelnik admiralskega štaba. Poveljnik nemških ladij je bil pa admiral grof Spee, ki je utonil s skoro vsem moštvom. Nemcev se je baje rešilo le 50—100 mož, a nihče ne s križarice „Scharnhorst“, na kateri je bil poveljnik Spee. Angležev je bilo mrtvih blizu sto, njihove ladje so bile le malo poškodovane; potopila se ni nobena. Angleškemu brodovju so pomagale tudi tri japonske ladje. Angleži so se očitno zahvalili Japoncem za uslugo. Angleško brodovje je štel več oklopnih križaric, vsega skupaj je pa preganjalo nemške ladje 43 ladij. Angleške ladje so šle potem lovit nemško križarico „Dresden“. Angleške ladje, ki so bile poškodovane, so šle v ameriška pristanišča na popravilo.

Nesrečna Poljska.

V deželah, kjer Poljaki prebivajo, so najhujši boji. Na Ruskopoljskem je veliko industrije, toda 3 četrtinke tovarn stoji, ker nimajo premoga. Nemci so pa v opih delih Poljske, ki so jih dobili v svojo oblast, zasegli ves bencin in petrolej, da sede prebivalci zvečer v temi.

Sestanek treh kraljev.

Danes so prišli skupaj v Malmöju švedski, danski in norveški kralj.

Italija.

Italijanski senat je pohvalil program vlade, ki se glasi „molčati in delati“. Zbornica je soglasno s 164 glasovi izrekla zaupanje vladi.

Italijanska vlada je vpoklicala tri razrede kabinjerov.

Italija — Turčija.

Malo je manjkalo, da ni prišlo med Italijo in Turčijo do spora. V Hodejdi so hoteli vjeti Turki angleškega konzula. Ta je skočil čez zid v italijanski konzulat, da bi bil na varnem. Turki so šli za njim in tam streljali ter konzula odpeljali. Italijanska vlada se je čutila žaljeno, ker Turki niso spoštovali pravic njenega konzulata, in je zahtevala zadoščenje, da naj se krivci strogo kaznujejo. Turčija se je vdala.

Turčija.

V Beirutu so Turki zaprli in zasegli francosko jezuitsko vseučilišče, ki je bilo jako sloveče.

Angleška.

Angleži spravljajo skupaj armado 550.000 mož, ki bo branila Angleško, ako bi Nemci napravili vpad v deželo.

Več francoskih bojnih ladij je iz Toulona odjadrlo na Malto. Več angleških ladij pa je odšlo proti vzhodu, veliko jih stoji pred Aleksandrijo.

Portugalska.

Na Portugalskem noče ljudstvo o vojni ničesar slišati. Vlada ima pa dovolj opraviti z domačimi uporniki in zato ni verjetno, da bo Portugalska kmalu pričela vojno na strani Angleške, četudi se sliši, koliko vojakov ima že pripravljenih.

Vlada je dobila nezaupnico. V zbornici je bil predlog za zaupnico sprejet s 63 : 39 glasovom; senat je pa z enim glasom večine dal nezaupnico.

Finska.

Osem finskih deželnih poslancev so zaprli in jih odvedli v Petrograd, ker so s socialno-demokratskimi poslanci dume delali na veleizdajo.

Maroko.

Francoska je poslala v Maroko 30.000 mož. V Maroku je proglašeno vojno stanje.

Japonska.

V japonski luki Nagasaki stoji 41 nemških trgovskih ladij, katere so Japonci za časa vojne polovili.

Buri.

Angleži trdijo, da je boj z burskimi vstaši zelo pri kraju in da so vjeli 7000 Burov.

Sv. oče Benedikt XV. se še vedno zelo trudi, da bi se napravilo premirje vsaj o božičnih praznikih. — Zanimive so besede, katere je izrekel dne 13. t. m. sv. oče v nagovoru do neke rimske deputacije, ko je dejal, da se ne more ločiti ljubezen do vere od ljubezni do domovine. — Škof Slomšek je pa enkrat rekel, da sta ti dve reči Slovincem potrebni kot oči v glavi.

Izginila je avstrijska šolska ladja trgovske mornarice, „Beethoven“, pri Avstraliji.

General Potiorek je umetnik v vojskovanju in njegovo umetnost bo še proučavala zgodovina vojne. Tako piše ugleden ruski list.

Srbe naše države, ki so pomagali srbski vojski in z njo odšli v Srbijo, kaznujejo oblasti tako, da jim zaplenijo vse imetje in ga dajo bosansko-hercegovinškemu deželnemu zakladu.

Turški tobak. Turki bodo poslali naši in nemški armadi dva milijona ovojev tobaka.

Ukrajina v Berlinu. O usodi Ukrajine in vpostavljenju ukrajinske države je imel v Berlinu govor avstrijski državni poslanec dr. Evgen Levickij. Zastopnika naših Ukrajincev v državnem zboru so Nemci verno poslušali.

Ruski car je prišel dne 10. decembra obiskat mesto Tiflis, ki leži v sredi med Črnim in Kaspiškim morjem.

Čudna božja služba. V Notredamski cerkvi v Parizu je imel kardinal Janvier na rojstveni dan belgijskega kralja govor o belgijskem kralju. Ljudstvo je ploskalo. Nato je kor zapel stari francoski kraljevi psalm: „Gospod, reši našega kralja!“ in na zadnje je organist na orglah zaigral marzeljezo. Pelje za tujega kralja v sredi republike in marzeljeza v cerkvi Naše Gospe — čudna stvar.

V sveti deželi so se turški vojaki pod vodstvom mnogih nemških častnikov celo poletje pripravljali z vso vneto za vojno.

Grške bojne ladje, ki so bile izdelane na Angleškem, so Angleži kupili in so plačali kot prvi rok 40 milijonov. Za svojo mornarico so Angleži zadnji čas tudi izdelali več novih ladij.

Iz Rige se poroča, da je gubernator ukazal, da morajo biti pod kaznijo 300 rubljev odstranjeni vsi nemški napisi v mestu.

Bolgarija ni ustregla Rusiji. Ruska vlada je zahtevala od bolgarske vlade, naj dovoli, da se bode 300 topov in 200 strojnih pušk prepeklalo iz Dedeagača skoz Bolgarijo na Rusko. Vkljub grožnjam je bolgarska vlada to zahtevo odklonila. Topovi so šli nazaj na Francosko, kjer so bili izdelani.

Razmere v Rusiji. Ruski vojski je začelo zmanjkovati častnikov. Sedaj bo šlo na bojišče 11.000 dijakov kot praporščaki. Izdelali so trinpolmesečni častniški tečaj.

NOVIČAR.

Občni zbor „Tiskovnega društva“ v Kranju bode dne 30. decembra ob 11. uri dopoldne v Kranju v župnišču.

Prestolonaslednik pri cesarju. Dne 15. t. m. je bil nadvojvoda Karl Franc Jožef, ki se je vrnil s severnega bojišča, dolgo časa v avdijenci pri cesarju.

Grof Tisza je prišel dne 14. decembra na Dunaj in je imel dolgo posvetovanje z grofom Stürgkhom.

C. kr. poštni in brzojavni urad v Kranju ima od 16. decembra nadalje uradne ure v delavnikih od polosme ure zjutraj do poldne in od dveh do polšestih popoldne.

Gorenjski poslanec S. L. S., g. J. vitez Pogačnik, je bil na bojišču od nadporočnika povišan za stotnika v ev. in pohvaljen. Čestitamo!

V osvojenih srbskih pokrajinah je uvedena samo hrvaška uprava. Vojaškim upraviteljem so dodeljeni samo hrvaščine zmožni uradniki. Lepo zadoščenje bratom Hrvatom; samo, da bi tako vedno ostalo.

Nemški socijalni demokratje tožijo v „Vorwärts“-u, da se ruski sociji ne znajo boriti proti carizmu. Vsled tega, pravijo, je nemški proletarijat prisiljen, da toliko odločneje na bojnem polju udari na carizem. Razočarani so nemški sociji, ker so menili, da oni komandirajo celo internacionalo, dočim so v vseh državah njihovi bratje po njihovem zgledu stopili na branik svoje domovine.

Iz preiskovalnega zapora v Ljubljani sta bila izpuščena bivši ljubljanski župan Ivan Hribar in profesor dr. Ilesič. Preiskava proti njima je ustavljena.

V Thalerhofu pri Gradcu je bilo zaprtih 7000 Rusinov, med njimi 300 duhovnikov in več sto inteligentov, kakor poroča list „Dilo“.

Trije ruski častniki, vjeti na Koroškem. Trije ruski častniki, ki so bili vjeti, so v civilni obleki ušli iz zapora v Budimpešti. Do Požuna so šli peš, naprej so se vozili z železnico čez Dunaj in so prišli z brzovlakom na Trbiž. Potem so pa hoteli priti peš čez avstrijsko mejo na Laško. Blizu državne meje je ustavila begunce orožniška patrulja, ki jih je vjela in postavila pred poveljstvo v Malborgetu. Poslali so jih potem v vjetniški tabor v Knittelfeld.

Šolstvo na Kranjskem. Vseh učiteljskih moči na Kranjskem je 1053. Izmed teh jih je v prvem razredu 105, v drugem 158, v tretjem 316 in četrtem 474. Število razredov se je letos pomnožilo za 19.

„Svetovna vojska“. Od tega dela je izšel 4. sešitek, ki opisuje boje v Belgiji.

Dr. Rudolf Silan iz Pliberka, ki je bil avskultant pri mariborskem sodišču, je padel na severnem bojišču.

S Trstenika. Matevž Zupan iz Čadovelj in Tončev Peter, zadnji oženjen v Žiganji Vasi, nista od začetka vojne nič pisala. Pretekli teden je žena Matevža Zupana, ki smo ga že imeli za mrtvega, dobila od moža rusko pismo, da je v jetništvu v Simbersku. Tudi četovodja Tončev

PODLISTEK.

Iz ptičjega življenja.

(Iz češčine priredil V. Hybásek.)

5. Kanarček.

(Konec.)

„Ne vem, gospod kaplan, kako je Vam pri srcu, kadar greste obhajati. Sicer ste pa še premlad. Toda kadar grem jaz k bolniku, prevzame me neko čudno čustvo. Tako je bilo tudi takrat. Še danes dobro vem, kako mi je bilo.“

Cin — cin — cin, v taktu — v tempu tekočih konj so zvonili po potu zvončki, prišiti krog konjskih vratov.

Cin — cin — cin, glasi se enakomerno naprej. Konji prhajo — iz nozdrvi pihajo stožce belih par — iz širokih potnih hrbtov se kadi — ali je to sneg ali pa bela pena, ki pokriva njihovo kratko sivo diako? In vendar jima še zažvižga nad glavama bič. Spustila sta se v tek. Tempo zvončkov se je spremenil.

Odtiral sem pogled od okolice in gledal vedno pred-se. Hotel sem premišljevati — zaprl sem oči — a vse zastoj. Neprenehoma sem videl pred seboj oni vrvež premikajočih se konjskih nog in njihovih senc — iztegnjene vratove in pokonci stoječa ušesa na glavah konj. Imel sem čustvo, kakor da konja le zato v takem diru tečeta, ker se bojita, da ne bi jih kdo dohitel ali celo prehitel. — Tudi kočijaž in cerkvenik sta

preplašena stisnila glavi v zavihan ovrtnik in se pritiskala drug k drugemu. Bilo mi je čudno pri srcu; zdelo se mi je kakor da me nekdo že dolgo časa ostro gleda. Nekaj me je vleklo, da naj se ozrem. Zdelo se mi je celo, da slišim topot kopit za nami. Nekaj časa sem se obotavljal, a slednjič sem se udal neznani sili in pogledal nazaj. V sivi temi in snežnem vrvenju zagledam mršavega konja in na njem naprej sklonjeno osebo s koso na rami — tako se mi je zdelo.

„Smrt“, mi je švignilo kakor blisk po glavi. „Kam se pelješ?“ je zavpila nad menoj — in ko sem molčal, krohotala se je v viharju — „v Malkov — kajne? K Cesti Križevi? Čakaj, imava isto pot“...

Pritisnil sem Kristusa v sv. zakramentu k srcu in hitro obrnil glavo naprej. Pred nami so se prikazale luči — ena — dve in potem cela vrsta. „Malkov“ sta istočasno in zadovoljno zaklicala kočijaž in cerkvenik, pa tudi konja sta veselo zarezgetala in bolj veselo poskočila. Toda meni se je zdelo, da za menoj — tesno za menoj hiti nekdo na konju, iztegnjen vrat konja, da mi sega do ramen...

Odpenjal sem že kožuh in, ko sta obstala konja pri Kozaku na dvorišču, sem hitel naravnost v hišo. Med vrati sem se še enkrat ozrl in zagledal sem osebo, ki je skočila raz konja.

V podstrešni izbici na beli postelji je ležala bolna učiteljica. Ženske so jokale okrog nje: „Od naših otrok se je nalezla“ — „Na škrlatinki

umira“ — „Po smrt si prišla k nam“ — solze so pretakale, — samo ona na postelji se je blaženo smehljala. Bila je le malo bolj zardeva kakor po navadi. „Nič ne bo ž njo“, šepnil mi je zdravnik — „niti lise nima na telesu, a notri — v krvi kakor strup in ogenj mori škrlatinka to mlado življenje“, in je gonil ljudi iz sobe. Cesta Križeva je bila pri popolni zavesti. Njeno žalostno srce se je odprlo ko cvetno popje v sv. spovedi. Pogledal sem vanj in še sedaj se čudim pri spominu nanj njegovi krasoti in bolesti.

„Ali nobenega nimate, da bi ga poklicali sem?“ vprašal sem jo slednjič že vpričo ljudi.

„Nobenega“, je rekla kratko in brez obotavljanja.

„Morda očeta?“ — „Umrli je.“ „Mater?“ „Mrtva.“ „Brata, sestro, sorodnike?“ — „Nimam, nobenega nimam.“ — „Nemara prijatelja, prijateljico?“

Pri teh besedah je iz svoje mašne knjižice še sama vzela dva preganjena trda listka z zlato obrezo. Na prvem je bilo: „Božidar Dobnik in Celesta Križeva, zaročena“, na drugem pa: „Božidar Dobnik in Helena Novak, poročena.“ „Od onega trenutka sem se nehala podpisovati Celesta in se pišem Križeva Cesta.“ —

Ljudje so se solzili. „Ta ima sveti večer!“ je jadikovala nadučiteljeva gospa. — „Umira“, je rekel zdravnik, ki je tipal žilo, utripajočo vedno slabše. „Umrta je že za ljudi“, mislil sem sam pri sebi. „Umrta bom“, je spregovorila bolnica.

Peter je pisal. To je bilo veselje. Je pa več družih, o katerih ni nobenega glasu.

Nova šola v Goričah je veljala 31.602 K in 7 vin. Od skupne svote plača občina Preddvor 27.880 K 62 vin., Križe pa 3.721 K 45 vin.

Padli so za domovino: Ivan Nunar z Mlake in Matej Sedlar iz Britofa pri Predosljih, Rudolf Stare iz Senčurja, Franc Sajovic iz Vele-sovega, Franc Roblek iz Tenetiš pri Trsteniku, Matej Zaplotnik z Letenic pri Goričah (katerega smo že omenili), Josip Polajnar iz Preddvora, Jakob Dobrin iz Tržiča, Anton Prezeli iz Železnikov, Josip Potočnik iz Rovt, Andrej Potočnik iz Rovt ter Franc Urh iz Podlonka, vsi trije iz selške župnije, Josip Pajer iz Škofje Loke, Anton Čadež od Sv. Petra pri Škofji Loki, Ivan Čadež z Dolenje Dobrave pri Trati, Anton Enico iz Mrzlega Vrha in Franc Peternel iz Kopačnice pri Oslici. — V bitki pri Krakovu je padel nadporočnik Ign. Hočevar iz Kamnika.

«Janezi» pohvaljeni. Colerus pl. Geldern, poveljnik 3. zbor, je tako-le pohvalil naše fante: „Moji dragi Kranjci se bore s sijajnim pogumom, v vsakem oziru so ostali zvesti starim tradicijam. V čast in veselje je, boriti se proti sovražniku s takimi železnimi junaki.“

«Tisti, ki imajo kratke hlače in pero za kapo.» Neki vojak našega 27. domobranskega pešpolka je tako-le pisal domov: „Naša armada, dasi manjša ko ruska, je pa toliko bolj hrabra in pogumna. To se je najbolj videlo, ko smo naskočili sovražnika z bajoneti. Naš planinski polk št. 27 je bil sedaj prvič v vojni in se je posebno odlikoval. Pozna se, da so zraven skoro sami Slovenci. Ko smo z bajoneti naskočili Ruse, so se branili ti le malo časa, navadno so zbežali. Naš polkovnik nam je pravil pozneje, da se bojé Rusi najbolj tistih, „ki imajo kratke hlače in pero za kapo.“

Umrla duhovnika. Č. g. Janko Zakrajšek, župnik v Vavti Vasi, je umrl v bolnišnici v Kandiji in je bil včeraj pokopan. V Metliki je umrl dne 13. t. m. č. g. kapelan Franc Rakovec.

Dr. Adam Helter, ki je postal krški (celovski) knezoškof, je star 43 let in je po rodu Bavarec. Bil je profesor modroslovja v Klosterneuburgu in zadnji čas ravnatelj sirotišnice v Mödlingu. Hvalijo ga, da je fino izobražen mož.

Ranjenci v Ljubljani. Zadnji terek je zopet prišlo v Ljubljano 511 ranjenih in bolnih vojakov, ki so večinoma Madjari, Slovaki in Nemci.

V ruskem vjetništvu se nahaja Jožef Jenko iz Cerklje. Dne 16. oktobra je bil vjet. Čez en mesec je prišel v mesto Tjumen v Sibirijo blizu Kurgona, kjer biva več vjetih Slovencev. Ker ves čas ni nič pisal, so domači že mislili, da je mrtev. Iz Kurgana se je oglasil tudi Andrej Lampret, ki je doma od M. D. v Polju. Iz ruskega vjetništva je pisal iz Goroda Ribinskega tudi Ignacij Podobnik, doma iz Sp. Kanomlje.

Ranjenci slovenski učitelji. V Galiciji je bil ranjen in je za rano umrl Val. Laubič, učitelj v Trbovljah. Ranjeni so bili dalje v Galiciji: Karel Sovrè iz Radeč na Dolenjskem, Jos. Vrbič iz Karteljevega in Henrik Lobe iz Zagradca. Strokovni učitelj grške kmetijske šole Albert Vedernjak leži na Dunaju v bolnici, Ign. Labernik iz Ljubljane pa v Sarajevu.

„Črno obleko mi dajte v grob, drugo pa, kar imam, razdelite med reveže. Imam pa še prijatelja, dajte ga sem,“ in lepe njene oči so se obrnile k tej kletki in h kanarčku. „Častiti gospod“, je še zašepetala, „vzemite ga Vi, takoj, dokler to še sama vidim.“ Gospod vodja mi je podal kletko in jaz, skrivajoč jo v kožuh, sem se hitro in žalosten poslovil. Peljali smo se domov bolj počasi.

Vabilo je ravno k polnočnici. Ko sem šel čez pokopališče v cerkev, zašepetal je suho za menoj dobro mi znani glas: „Opravila sem, in se že vrnila. Kje se bova pa zdaj videla?“ „Kdo vé? Z Bogom!“ rekel sem in stisnil kljuko cerkvenih vrat, kakor bi se je oprijemal v obupu. A smrt se je malomarno naslonila na lesen križ ob grobu in je rekla zasmehujoče: „Na svidenje.“

Taka je bila povest gospoda župnika na sveti večer. Ko je končal, sva se podala vsak v svojo sobo.

Drugi dan zjutraj je potrkal g. župnik na vse zgodaj pri meni. „Pojdite pogledat“, je klical z žalostnim glasom. Ko sem prišel iz sobe, držal je v roki kletko in v njej je ležal mrtev kanarček, nožice navzgor in krempelčke krčevito stisnjene. „Ne bil bi smel včeraj pred njim govoriti o tem“ — je rekel, kakor da bi si očital, in je odšel. — Ali je res, da na sveti večer vse živali, tudi ptice razumejo človeški jezik?

Ranjen je bil v Karpatih inženir Fran Tavčar, sin ljubljanskega župana, in leži v bolnišnici na Ogrskem. Rana ni nevarna.

V ruskem vjetništvu je Kazimir Mulaček, adjunkt deželne prisilne delavnice.

Darovi Amerike evropskim sirotam. V Ameriki se je osnoval poseben odbor, ki je nabral za revne sirote onih vojakov, ki so padli v vojni darila. S posebnim ameriškimi parobrodom je poslal odbor v Evropo darila, ki so vredna deset milijonov kron. Na Avstro-Ogrsko pride darov blizu dva milijona kron. Ta darila se bodo na Dunaju razdelila na posamezne kronovine. Revne sirote v vojni padlih vojakov bodo teh božičnih darov zelo vesele.

Na Reko je prišel vlak s 740 ranjenci s srbskega bojišča.

V Knittelfeldu na Štajerskem biva v barakah 18.373 vjetih Rusov.

V Lipnico na Štajersko je prišlo 500 poljskih begunov.

Pomanjkanja delavcev v Slavoniji so se rešili tako, da so dobili veliko število delavcev Rusinov iz okolice Marmaros-Sigeta.

V Bosni je proglasil sveto vojsko Reis-ulema eff. Čaušević 10. t. m. opoldne. Fetvo (razglas) je prebral najprvo v originalu, potem pa v hrvaškem jeziku.

V Zagrebu je umrl sto vojakov ranjencev, kakor poroča „Slovenec“.

Rusini v naših krajih. Dva rusinska gg. duhovnika, ki stanujeta v „škofiji“ v Kranju, hotita obiskovat rusinske naselbine po okolici, da oni izpovedujeta svoje rojake. Te dni sta bila povabljeni v Križe in Cerklje, kjer biva po bližnjih vaseh več rusinskih beguncev. Koder bi ju še želeli, naj se zglašé (pri dekanatu). — V Wolfsbergu šteje rusinska naselbina več tisoč duš. Postrojila se bo za nje v kratkem nova cerkev sv. Mihaela. Stavbišče za cerkev so blagoslovili z veliko slovesnostjo.

Egiptovska Slovenca. V garnizijski bolnišnici v Ljubljani ležita bolna dva Egiptčana, sinova slovenskih mater, ki sta navdušeno vstopila v avstrijsko vojsko. Prej nista znala dosti slovenski, zdaj sta se z vneto začela učiti materinega jezika.

Gospojni odbor v Kranju za nabiranje darov v prid vojno-oskrbovalnemu uradu c. in kr. vojnega ministrstva na Dunaju izreka tem potom najsrčneje zahvalo vsem darovalcem, ki so darovali ali v gotovini ali v živilih, ter s tem pripomogli, da se je olajšalo in znatno priboljšalo težko stališče naših hrabrih mož in fantov vojakov, nahajajočih se na bojnih poljih ali pa v bolnicah. Zahvaljuje se pa tudi velečastitim gg. župnikom, gospodom županom in občinskimi odbornikom, ki so s svojo prijaznostjo in požrtvovalnostjo veliko pripomogli do lepega vspeha pri nabiranju. Nabralo se je v sledečih župnijah:

Cerklje	219	mernikov krompirja	K 252-70	v gotovini
Goriče	18	„ „ „	24-20	„
Naklo-Podbrezje	28	„ „ „	117-70	„
Mavčiče	40	„ „ „	39-04	„
Predoslje in nekaj				
Primskovo	120	„ „ „	129-10	„
Preddvor	120	„ „ „	5-30	„
Šmlednik	80	„ „ „	31-16	„
Šenčur	306	„ „ „	188-90	„
Šmartno	47	„ „ „	226-85	„
Trboje	20	„ „ „	—	„
Trstenik	29	„ „ „	—	„
Velesovo	65	„ „ „	143—	„

Skupaj 1092 mernikov krompirja
Čirčiče, Hrastje in Prebačevo, oddano neposredno c. kr. okr. glavarstvu in od tega odposlano c. kr. deželnemu predststvu v Ljubljani 78-90 „

Skupaj K 1236-85 v gotov.

Dar g. Vinka Majdič, vitez Fran Josipovega reda, veleindustrijalec i. t. d. 1000—

Skupaj K 2236-85 v gotov.

poleg navedenega nabralo se je v župnijah Cerklje, Predoslje in Šenčur 190 kg pšenice. V vseh župnijah pa še mnogo fižola, zeljnatih glav, jajc, masla, masti, sladkorja, jabolk, orehov, kostanja, kokoši, klobas, nekaj cigaret, medu in raznoterosti. Iz predoseljske župnije izročil je od zgoraj omenjenega naravnost c. kr. okr. glavarstvu deželni poslanec, tovarnar g. Ivan Zabret 68-80 K v gotovini 35 vreč krompirja, dve vreči jabolk, 115 kg pšenice in 71 kg fižola. — Odposlalo se je od tega na razne bolnice za ranjence 350 jajc, sedem kokoši, vsa jabolka, 50 parov darovanih in 150 kupljenih klobas, 500 cigaret, maslo, sladkor, orehe in raznosti. — 575 jajc, med, kekse in krompir je pa odbor poslal na c. kr. vojno oskrbovalni urad v Ljubljani. — Iz gotovine nabavila se je volna, dva zaboja pletiva med tem 13 jopičev, poslal je odbor na nabiralnico c. kr. vojno oskrbovalnega urada v Ljubljani. Napletlo se je že nad 400 komadov. Največ pletiva se izdeluje pod vodstvom gdč. učiteljic iz Kranja, Predoselj in Primskovega. Odbor je sedaj nakupil 270 komadov gorkega perila in 48 volnenih jopičev. To se razdeljuje v kraju in okolici deloma vojakom samim in staršem, ženam in otrokom vpoklicanih. 40 vojakom, ki so odšli s

kranjskega kolodvora, je odbor preskrbel tople obleke. Za božičnico vojakom je podaril odbor 200 K v gotovini, nadalje 13100 cigaret, 125 zavitkov tobaka, 400 parov prekajenih klobas, čokolado, kekse in konjak in jih poslal naslednje: C. in kr. lovski bataljon št. 7: 3100 cigaret, kekse, čokolade in steklenice konjaka; c. in kr. pešpolk št. 17: 6000 cigaret, 75 zav. tobaka, 250 parov prekajenih klobas, eno stekl. konjaka, kekse, čokolado; c. kr. domobranski polk št. 27: 2000 cigaret, 100 parov prekajenih klobas, 25 zav. tobaka; c. kr. črnovojniško poveljstvo: 50 parov prekajenih klobas, 2000 cigaret, 25 zav. tobaka, stekl. konjaka, čokolado, kekse. — S tem podaja odbor poročilo o svojem dosedanjem delovanju, katero je bilo le vsled požrtvovalnosti darovalcev v toliki meri omogočeno, ter se priporoča najtopleje še za nadaljna darila in prispevke.

Vam pa še jedenkrat najsrčneja hvala!

Za gospojni odbor:

Matilda Majdič, Leopoldina Šavnik, podpredsednica, predsednica.

Nova iznajdba. Italijani so posebno iznajdlivi elektrotehniki. Marconi je izumil brezžični brzojav. Zdaj se pa govori o novi iznajdbi laškega duhovnika, profesorja Dominika Argentieri. S tem izumom bi bilo mogoče kjerkoli, da je le električni tok na razpolago, vjeti vsako brezžično brzojavko, namenjeno bogve kam. Take brzojavke je Argentieri lovil s pomočjo svoje priprave nekaj časa na 30 m visoki kupoli cerkve sv. Avguština v mestu Aquili: Delal je to ponoči. Pozneje je vjel take brzojavke ob napeljavi električne luči in izumljeni pripravi v svojem stanovanju. Ker je objavil ondodni časopis njegove brzojavke, ki jih je izročil uredništvu, je napravila policija pri njem večkrat hišno preiskavo, menec, da najde tam urejeno brezžično postajo, a zaman. Naposled ponudi Argentieri svoj izum sam laški vladi, ki pa še ni rekla, ali ga sprejme ali ne. Tujci, ki so zvedeli za ta izum, so mu ponujali zanj visoke vsote, on pa hoče, naj ima prednost domovina. — Podobni aparat je nedavno tudi nekje na Gorenjskem lovil brzojavke po daljnih krajih.

Pravoslavje v vzhodni Galiciji. Rusini, ki bivajo v vzhodni Galiciji, so vsi z Rimom zedinjeni in se imenujejo Unijati. Rim jim je dovolil, ko so postali katoličani, da so obdržali pri božji službi isti grško-slovanski obred, kakor so ga prej imeli, ko so bili še pravoslavni. To enakost v bogoslužju pa zdaj izrabljajo za svojo propagando Rusi, ki delajo na to, da bi gališki Rusini zopet odpadli od Rima in se vrnili v „pravoslavje“. Na roko jim gre to, da so po Galiciji župnije večinoma brez duhovnov, ker je vlada okoli 300 rusinskih duhovnov preselila v Thalerhof pri Gradcu. Prav bi bilo, ko bi vlada te Rusine, kadar bo Galicija rešena Rusov, precej poslala na prejšnja mesta nazaj, da se konča zmeda glede vere.

V Ameriki so bili hudi snežni viharji, da je bil ustavljen ves promet po jezerih. — V rudniku Sibley se je pripetila nesreča in je zasula pet slovenskih delavcev

Razglas. Z ministersko naredbo št. 324 drž. zak. se je odredilo, kako se mora žito (pšenica, rž, ječmen in koruza) v moko zmleti in v kaki sestavi sme moka v promet priti. Pri tem se zlasti opozarja na §§ 7 in 8 omenjene naredbe, glasom katerih se mora moka načeloma že v mlinih zmešati in se smejo mokine zmesi le pod navedbo odstotka zmesi prodajati. Na podlagi ministerske naredbe z dne 28. novembra 1914 št. 325 drž. zak. pa je c. kr. deželna vlada za Kranjsko z dne 7. decembra 1914 št. 34721, objavljenem v dne 7. decembra t. l. izdanem in razposlanem v XX. kosu deželnega zakonika za vojvodino Kranjsko, določila najvišje cene za veliko trgovino z žitom in moko. Na teh dveh naredbah se s pristavkom opozarja, da bo vsako neopazovanje istih podpisane oblasti kar najstrožje kaznovala z denarnimi globami do 5000 K ali z zaporom do šestih mesecev. C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 12. decembra 1914.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in **Fr. Holzhacker**, konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne na razpolago.

Dr. Globočnik ni k vojakom poklican in zdravi nadalje. 16 52—34

NOVEJŠE VESTI.

V Zagrebu je umrl slavnj skladatelj pl. Zajc, star 80 let. Izdal je silno veliko glasbenih del.

London, 17. decembra. Del nemškega brodomja je včeraj napadlo angleško obrežje in ob-streljavalo mesti Scarborough in Hartlepool. Streljale so tri nemške križarice in napadli so jih štirje angleški rušilci.

Petrograd, 17. decembra. Nemci so postavili na poljsko bojišče 18 armadnih zborov.

Dunaj, 17. decembra. Ruska glavna moč je zlomljena. Avstrijci so premagali Ruse pri Lima-novi in pognali čez Karpate, Nemci so jih pa zmagali na Bzuri in jih preganjajo na celi črti po Poljski proti Varšavi. Obojno krilo ruske vojske je v nevarnosti.

London, 17. decembra. Nemške ladje so napravile drug napad na Angleško pri Whitby. Naklep, da bi se bilo nemškemu brodomju od-rezala pot nazaj, se Angležem ni posrečil. Boji med ladjami se nadaljujejo.

Berlin, 17. decembra. Tu vlada nepopisno navdušenje zaradi zmage Nemcev na Poljskem. Vse hiše so v zastavah.

Opozarjamo naše prijatelje, da naj obnove naročnino za „Gorenjca“, ki bode imel po novem letu lepo prilogo. Naročnina za eno leto je 4 K.

Upravništvo „Gorenjca“.

Darila povodom vojne za podružnico de-želnega pomožnega društva „Rdeči križ“ v Kranju. (Dalje.)

Nabiralna pola županstva Zmunc: Marija Kušar, Puštal, 40 v. Sv. Andrej: Terezija Rupar 1 K, Marjana Kožuh 1 K, Franc Rupar 1 K, Janez Rupar 40 v, Franc Rupar 40 v, Jo-hana Rupar 60 v, Franc Okorn 4 K, Matevž Bernik 1 K, Johana Bernik 1 K, Anton Božner 80 v, Marija Dolenc 1 K, Marjeta Maček 1 K. Puštal-Hrastnica: Franca Guzelj 30 v, Martin Guzelj 40 v, Rozalija Bernik 60 v, Fr. Bernik 50 v, Matevž Bernik, Oberše, 40 v. Sv. Barbara: Fr. Okorn 40 v, Marija Bergant 1 K, Kat. Božner 1 K, Meta Sušnik 1 K, Jerca Sušnik 1 K, Anton Peklaj 4 K, Marjana Zaletel 80 v, Marjana Lavter 1 K, Franc Božner 1 K, Franca Mravljia 1 K. Puštal: Frančiška Okorn 10 v, Neimenovana 1 K. Zmunc: Marjana Bokal 1 K. Sopotnica: Matevž Krajnik 1 K, Janez Dolenc 1 K, Ivana Pintar 1 K, Franca Tavčar 1 K, Katarina Prevodnik 1 K, Marjana Kalan 1 K, Janez Tavčar 1 K, France Debeljak 1 K. Staniše: Anton Volčič 1 K, Lucija Kržišnik 1 K. Brodje: Marija Dolinar 1 K, F. Stanovnik 1 K, Ivana Demšar 1 K, Marija Demšar 1 K, Pavel Vodnik 1 K, France Šink 1 K, Ana Stanovnik 120 K. Sopotnica: Jur Dolenc 120 K, Mina Tavčar 110 K, Marjana Habjan 40 v, Marjana Krajnik 20 v. Sopotnica: Franca Krajnik 20 v, Ivana Prevodnik 60 v, Urša Tavčar 20 v, Jože Pintar 50 v, Marija Sovinec 20 v. Staniše: Jerca Platiša 90 v, J. Karmelj 20 v, Andrej Karmel 40 v. Brodje: Franca Stanovnik 20 v, Lorenc Dolinar 20 v, Meta Dolinar 20 v, Tine Krajnik, Sopotnica, 40 v. Brodje: Tomaž Prevodnik 40 v, France Tavčar 20 v, Marjana Prevodnik 20 v, Mici Prevodnik 40 v, Neža Vodnik 40 v, Franca Vodnik 20 v, Jožef Sovinec 40 v, Marija Jer-raša 20 v. Puštal: Helena Sever 3 K, Gašper Bernik 1 K,

Franc Oblak 1 K, Ter. Martilak 20 v, Marija Doliner 20 v, Fr. Kokal 20 v, Fr. Kraner 1 K, M. Jelovčan 50 v, I. Notar 20 v, M. Božner 50 v, G. Osterc 40 v, Neimenovan 20 v, Antonija Zevnik 60 v, Janez Vodnik 40 v, M. Fojker 30 v, Franca Šrajer 40 v, K. Štiglic 20 v, M. Štiglic 10 v, Urša Pavšer 10 v, Urša Hostnik 20 v, M. Gaber 40 v, Benedičič 20 v, M. Pogačnik 1 K, M. Sever 10 v, i. Resek 20 v, I. Lotrič 20 v, I. Pratergracer 30 v, F. Hojkar 40 v, J. Sink 20 v, F. Bernik 20 v, H. Dagarin 20 v, Jera Jamnik 30 v, Franc Notar 30 v, M. Keržišnik 1 K, Mana Hribernik 50 v, F. Bernik 30 v, A. Sever 1 K, I. Polenc 30 v, I. Kalan 40 v, M. Rupar 60 v, I. Fojker 20 v, M. Hribernik 20 v, M. Lovrine 20 v, I. Lovrine 1 K, Pepa Demšar 20 v, Ančka Nardnik 40 v, Mina Hribernik 110 v, Ant. Osterc 50 v. Sv. Ožbald: Sp. Fojke 420 K, Mežnar 3 K, Kartel 480 K, Rožnik 6 K, Presečnik 6 K, Alič 330 K, Poljanc 4 K, Urbanček 6 K, Hratnikar 3 K. Jan. Platiša, Ljubljana, 240 K. Sv. Barbara: Vodnik 2 K, Žerovnik 480 K, Kozjek 460 K. Pavel Demšar, Filip in Jakob, 7 K. Matevž Božnar, Gaberk, 2 K. Log: Neža Kovač 2 K, Marija Mrak 2 K, Katarina Mrak 2 K. Staniše: Gašper Platiša 2 K, Ana Karmel 2 K, Marija Karmel 2 K, M. Karmel 2 K, Urša Kržišnik 2 K, Miha Volčič 2 K, Brodje: Marija Šink 2 K, Joh. Habjan 2 K, T. Demšar 2 K, Marija Prevodnik 2 K. Sopotnica: France Tavčar 2 K, Franc Šubic 2 K, Katarina Bokali, Zmunc, 2 K. Staniše: Janez Erbežnik 5 K, France Keržišnik 3 K, M. Potočnik, Sopotnica, 3 K. Tomaž Prevodnik, Brodje, 10 K. Janez Karmel, Staniše, 220 K. Gregor Karmel, Zmunc, 240 K. Sopotnica: France Krajnik 3 K, Janez Prevodnik, platno, Ana Karmel, Zmunc, 2 K. Gabrovo: France Volčič 2 K, Katarina Šink 2 K, Jan. Stanovnik 2 K, Miha Tavčar, Sopotnica, 2 K. T. Ambrožič, Breznica, 2 K. F. Dolinar, Petrov rib, 2 K. Zmunc: Marija Habjan 2 K, Terezija Miklavčič 3 K. Martin Prevodnik, Bobovlje, 5 K. Skupaj 294 K 90 v.

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo

amerikanski umetni zobje

posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi

plombirajo zobje

vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure

zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydl, Ljubljana.

Stritarjeva ulica št. 7.

Mlad Slovenec

ta čas računski podčastnik, želi stopiti z mlado, veselo Slovenko v prijateljsko korespondenco in v zamenjavo raz-glednic. — Cenjene ponudbe, če mo-goče s fotografijo se naj blagovolijo naslavljati na:

„Zlatoslav P., V. K. der 16. Train-division, Mostar, Hercegovina.“

Vizitnice, kuverte, pisemske papirje, ra-čunske zaključke ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najličneje in ceno TISKARNA „TISK. DRUŠTVA“ V KRANJU

Prečastiti duhovščini.

Po smrti svojega soproga Janka Šinka sem jaz prevzela svečarijo v Kranju. Za-hvalujem se prečastiti duhovščini za za-upanje, skazovano rajnkemu dolgo vrsto let. Priporočam se za odjemo sveč tudi zanaprej. Potrudila se bom, da bom vedno mogla postreči s takimi svečami, kakršne zahtevajo cerkveni predpisi, in da bodo z našim blagom odjemalci tudi v prihodnje v vsakem oziru zadovoljni.

Jožefa Šink, Kranj 107.

Kranjska deželna banka v Ljubljani

Deželni doorec.

Vhod Gosposka ulica.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po **4 in pol odstotka**, vloge v tekočem računu od dneva vloge do dneva dviga. Zalaga va-dije in kavcije za podjetnike in obrtnike. Daje posojila proti vknjižbi in na amortizacijo. — Priporoča v nakup svoje pupilarno-varne

4 1/2 %

zastavne liste in komunalne zadolžnice, kosi po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 kron. — Za vse posle Kranjske deželne banke in za njene vrednostne papirje jamči dežela Kranjska.

Samo K 6.50

boljše K 8.50 in 10.50

stane v

Prvi gorenjski razposiljalni

Ivan Savnik, Kranj

4 1/2 m za eno fino zimsko žensko obleko, v poljubni barvi.

Čevlji moderni in trpežni finejši kot povsod drugod.

Zimsko triko perilo

za vojake od najcenejše vrste po zelo ugodni ceni.

Pelerine moške,

doma izdelane, samo še nekaj časa

K 7.50, 8.50, 9.50.